

Tarcali Hírek

TARCAL KÖZSÉG INFORMÁCIÓS LAPJA

2009. január, XVI. évfolyam 1. szám

Beköszöntő

Jó kis marcona legényként köszöntött ránk az új esztendő. Hozott hideget, nem is keveset! S közben a gázcsapot elzárták. Kit büntetnek vele? Azt aki lopja a melegadót, vagy aki kifizeti a fogyasztási adót? Az olajár csapját is rögtön felfele hajtja néhány rakéta (és halott) Gázában. Közben a média a válság mélyülésétől kakukkol.

Jó kezdet nem mondom. Vajon mit hoz 2009 a számunkra? Vajon értjük-e a folyamatokat, értjük-e a körülöttünk zajló világot. Vajon átlátunk-e a bamba reklámokon, bárgyú sorozat világon. Látunk-e jövőt, látjuk-e magunkat ebben a jövőben. S ha látjuk, milyennek?

Látom magam előtt azt a mexikói srácot, aki csapatban teke-világbajnokságot nyert. Ráadásul Ő ütötte a legtöbb fát (bábút). Pedig vak volt! Mégis meg tudta csinálni. Miért? Mert akarta! És nem törődött vele, hogy nem lát. Ő látott belülről, mert el tudta képzelni, hogy gurul a tekegolyó a pályán és tarolja a bábukat.

Igen ez igaz történet. Jó példája annak, ha jól képzeljük el (jól tervezzük meg) a dolgokat, akkor az jól is fog megvalósulni. Bizonyára van olyan az ismeretségi körükben, aki mindig csak sopánkodik. Én ezt nem tudom megcsinálni. Én nekem úgy sem sikerül. Nekem úgy sincs szerencsém. És nézzék meg, aki így gondolkodik az ilyen is lesz, tényleg nem sikerül semmi neki. Miért? Mert önmagába szuggereálja a sikertelenséget. Ezért ne hagyják magukon eluralkodni a visszahúzó hangokat, hangulatokat.

Tudjuk, éltünk át már valamennyien nehéz élethelyzetet. (Szüleink, nagyszüleink sokkal nagyobb krízisekből is fel tudtak állni!) Mégis itt vagyunk, le tudtuk gyűrni a nehézségeket. Bizonyos, ha úgy tekintünk előre, hogy az alagút (melybe saját magunk miatt vagy rajtunk kívülálló okok miatt is kerülünk) végén fényt látunk, bármilyen hosszú és küzdelmes az áthaladás, de tudjuk jobb lesz kinn a fényben.

Ezért azt kívánom mindenkinek itt Tarcalon: Az új esztendőben mindig találják meg azt a lehetőséget, azt a mondatot, azt a mosolyt, azt a kezet, ami segít átlendíteni a nehézségen.

Kívánom, legyen türelmünk és egészségünk elviselni a nehézségeket, legyen legalább egy mosolyuk, egy jó szavuk embertársaikhoz.

Végül pedig azt kívánom, a 2009-es esztendő mindenkinek legyen jobb annál, mint amilyenek várta.

Baracska László
polgármester

A HÓNAP ÜZENETE

*„A beszéd maga a civilizáció. A szó, még az ellentmondó is, összekapcsolja az emberket.
A szótlanság elszigetel.”*

Thomas Mann

Tájékoztató

a Képviselőtestület 2008. decemberben megtartott üléséről

A Képviselőtestület 2008. december 10-én és 17-én ülésezett. Az első ülésen elfogadta a külső szakértő által Tarcal község Önkormányzatánál elvégzett pénzügyi vizsgálatról készült jelentést, illetve elutasította a házi segítségnyújtás, illetve a gyermekjóléti szolgáltatás kistérségi működtetésbe történő átadását.

A Képviselőtestület 2008. december 17-én megtartott ülésén elbírálta a II. sz. házi orvosi álláshe-lyre beérkezett pályázatokat, illetve a vízközmű díjához támogatási igény benyújtásáról döntött. A képviselők kezdeményezték a 60 literes úrtartalmú szemétygyűjtő edény bevezetését, és elfogadták a Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet, és a Testület 2009. évi munkatervét. A Testület megbízást adott a tarcali temető parkolójának tervezésére, és döntött a Tarcal TV újraindításáról. Zárt ülés keretében pedig az első lakáshoz jutók támogatásának odaítéléséről határozott.

A Képviselőtestület üléséről készült jegyzőkönyvek megtekinthetők elektronikus formában a Művelődési Házban.

Köszönetnyilvánítás

A Könyves Kálmán Művelődési Ház és Könyvtár vezetője és dolgozói valamennyi a településen élő lakos nevében köszönetet mondanak Varga Sándornak a Művelődési Házban és a Borfalu udvarán felállított fenyőfákért. A fák hozzájárultak a Karácsony méltó megünnepléséhez, s az Ünnepe fényét növelte, az önzetlen felajánlás.

Drozda Aranka
Intézményvezető

Februári ünnepek és jeles napok

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony

A szentmise a gyertyák megszentelésével kezdődik, majd a gyertyás körmenet következik.

Február 14. Szent Bálint napja - Valentin napja.

Február 14-ét szerelmesek napjaként Magyarországon csak 1990-től ünneplik, ez azonban nem jelenti azt, hogy a magyar néphitben nem volt e nap korábban is ünnep. Igaz, másféle. Nálunk ugyanis az ünnep keresztény jellege volt a meghatározó, hiszen az itáliai ókeresztény vértanú, Valentin (= Bálint) legendáját nálunk is ismerték.

A Valentin-nap a szeretet, a szerelem ünnepe, ilyenkor az angolszász eredetű hagyomány szerint illik egymást kedves üdvözléssel, aprócska ajándékkal meglepni. Az ünnep története nem teljesen tisztázott, az egyik könyvben azt olvashatjuk, hogy két Valentin volt, kiknek történetéből egy legenda született, mások vitatják, hogy ketten lettek volna, egyes források viszont három Valentinról beszélnek.

Juhász Gyula

Szerelem - részlet -

*Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Fájása édes, hadd fájjon, hagyom.
Ha balgaság, ha tévedés, legyen,
Ha szerelem, bocsásd ezt meg nekem*

Február 24. Mátyás napja. Azt tartják, ha hideg az idő, Mátyás feltöri a jeget, ha viszont nem talál, akkor csinál. Az az hirtelen időjárás változást vártak ettől a naptól. Egyes vidékeken azt tartják a Mátyás-napkor kikelő kiscsirke verekedős lesz.

Figyelem!

Értesítjük a Tisztelt lakosságot, hogy
2009. 02. 02-án 8.00 -13.00 -ig

NŐGYÓGYÁSZATI RÁKSZŰRÉS LESZ.

A vizsgálat díja: 1 000 Ft.

Helye: Védőnői szolgálat Tarcal, Árpád út 6.

Kérjük, hozza magával a **személyi igazolványát,**
TAJ kártyáját, valamint a **lakcímet igazoló igazolványát.**

TARCALI HÍREK

Kiadja: a község önkormányzata **Szerkesztőség:** Könyves Kálmán Művelődési Ház és Könyvtár Tarcal, Fő út 57. Tel.: 47/580-008

Főszerkesztő: Kovácsné Drozda Aranka **Szerkesztő:** Mező László **Munkatársak:** Porkoláb Ágnes, Palik Szilvia, Nagyné Sárkány Mónika, Hunkó Emese **Nyomdai munkák:** Budai Nyomdaipari Kft. Miskolc, Meggyesalja u. 38. Tel: 46/416-226

KÖVETKEZŐ LAPZÁRTA:
2009. FEBRUÁR 20.

ANYAKÖNYVI HÍREK

**2008. december
hónapban
születtek:**

2008.12.19.

Cziperle Dóra

Szülei: Szmetyena Beátam, Cziperle István

2008.12.21.

Laczkó Letícia Szonja

Szülei: Harkály Mónika, Laczkó Zsolt

2008.12.25.

Kajczár Dávid

Szülei: Krajczár Nikolett, Balogh Dávid

2008.12.29.

Kosárkó Norbert

Szülei: Burján Zsuzsa, Kosárkó Norbert

Gratulálunk a szülőknek!

*

Házasságkötés december hónapban nem volt.
Haláleset december hónapban nem történt.

Péter Andrásné

anyakönyvvezető

10 éves a Néptáncsoport!

A tarcali néptáncsoport gálaműsorral készül a születésnapjára. Mindenkit szeretettel várnak február 21-én szombaton este 6 órától a Művelődési Házban.

Kosárkó Jánosné

Januári anziksz - vagy inkább tüdő!

HIDEG - szokatlan és tartós hideggel köszöntött ránk az új esztendő, illetve csak ott folytatódott ahol 2008-ban abbamaradt.

Mégis azt tapasztaltuk jó néhány család - ki tücsök módjára él - a szüreti keresményéből elfelejtette, hogy téli tüzelőt is kellene venni. Még szerencse, hogy a korábbi bontásokból maradt némi aprítható faanyag, így a nehéz helyzetben lévő családokhoz sikerült 4-5q tüzelőt kiszállítani. Január első felében közel 50 családhoz jutott így egy kis meleg. A Polgármesteri Hivatal - ezt jó lenne mindenkinek tudomásul venni - nem tüzelőanyag-telep. Az a némi kevés faanyag ami évközben előkerül nem oldja meg mindenkinek gondját. Abból csak segélyszerű támogatás adható. És nem JÁR!, mint ahogyan ezt egyesek képzelik.

SEGÉLY - nem kevés a rendszeres szociális segélyben részesülő tarcali állampolgárok száma, ezzel nem kis terhet róva a költségvetésünkre.

Kialakítottunk egy fegyelmezett, rendet a kiutalásban. Bankon keresztül, folyószámlára utalással és minden hó 5-ére datálva.

Ennek elszámolása és könyvelése nem könnyű munka és időigényes is. Mégis van mindig néhány kuncsorgó, aki azt hiszi ha bejön a Hivatalba, hangozik egy kicsit és rögtön előleget kap. Hát NEM!!! Marad az utalásos rendszer. Tessék kérem ezt tudomásul venni!

PATKÁNYOK - nem csak a rajzfilmekben okos állatok, hanem a valóságban is. Oda húzódnak be előszeretettel ahol rendetlenség, lomtár van, hiszen jó bűvő és nevelőhely. Ennivalót pedig a környezetükből szedik össze, és ha nem találják megköstölják az embereket is. Mostanában is előfordult ilyen eset. Ezért az ÁNTSZ elrendelte a rágcslóirtást a vasút alatti területek egy részén. Az Önkormányzat elvégeztette a rágcslóirtást, de felhívom az érintett területeken lakók figyelmét, ha nem teszik meg a szükséges lépéseket az újbóli patkányinvázió elkerülésére, a következő irtás költségét azok állják akinek a portáján élő patkányt találunk! Pedig olcsóbban is megúszhatnák. Csak rendet kell rakni a portákon! Ami éghető anyag, tüzelőként fel lehet használni. Ami szemét azt elviszi a kukás autó. A gázt, ami bűvőhely is, le lehet kaszálni! Ha REND!!! van a portán ott nem marad meg rágcsló, mert - nem tud hova bújni és nem talál táplálékot.

TESSÉK RENDET TARTANI A SAJÁT
PORTÁN!

Baracska László

Újra elindul a Tarcal TV!

Bizonyára sok család várja már, hogy újra elinduljon Tarcal helyi televíziójának működése. Mint sokan értesültek róla, a helyi csatornánk eddig azért nem működött, mert a tarcali fejállomás megszűnt, (digitális adásra tért át a kábel-tv szolgáltató) és a Tarcal TV működéséhez a technikai feltételek nem voltak adottak. Egyszerűen fogalmazva az Önkormányzatnak sajnos nem volt elég pénze az akkori áron kifizetni a sugárzáshoz szükséges technikát. Igaz, most sem állunk valami fényesen, de örömmel jelenthetem, hogy a PR-Telecom Rt. és Tarcal község Önkormányzata az eddigieknél sokkal kedvezőbb áron megállapodtak. A szükséges engedélyek beszerzése után reméljük, nemsokára újra megkezdje adását. Természetesen, úgy, hogy eddig is, a Tarcal TV adása csak a kábelszolgáltatón (PR-Telecom Rt.) keresztül lesz fogható. Nem hivatalos információim szerint a PR-Telecom Rt. nagyon kedvezményes bekötési akcióval készül azoknak az ügyfeleknek a visszacsbítására, akik valamilyen oknál fogva más szolgáltatót választottak. Remélem, hamarosan sok családnak örömet fog okozni, hogy viszontláthatja gyermekeit, unokáit, szeretteit a Tarcal TV műsorában!

Bekényi József
képviselő

MEGHÍVÓ

A Klapka György Általános Iskola
Tantestülete és Szülői Munkaközössége

sok szeretettel hívja

várja Önt és kedves barátait

a 2009. február 7-én tartandó jótékonyági báljára

Program:

18.00 Vendégek
érkezése

18.30 Műsor

19.00 Vacsora

24.00 Tombola

Belépő ára: 3000 Ft/fő

A jó hangulatról a **Classic zenekar** gondoskodik.

Jegyek kaphatók:

Általános Iskola és Művelődési Ház

Köszönet!

Kedves Irénke néni! Az óvoda minden apraja és nagyja nevében szeretnék köszönetet mondani az óvoda részére felajánlott csodálatos fenyőfáért!

Kosárhó Jánosné
óvodavezető

A tarcali csata

Majdnem napra pontosan 160 éve vívták meg a tarcali csatát a szabadságharc katonái és az osztrák császári csapatok. Szándékosan nem írunk magyar katonákat, hiszen e csata hősei között ott találjuk a lengyel légiót, a csapatteket vezető Jerzy Bulharynt, Wladyslaw Thworniczkit. A január 22-én megvívott csata egy 13 napos ütközet sorozat része, melyek harcai Abaújszántón, Tarcalon, Bodrogkisfaludon - Bodrogkeresztúron és Tokajban zajlottak, de csapatok állomásoztak gyakorlatilag az egész Dél-Zemplénben.

1848 decemberében az osztrák kormányzat kemény lépésekre szánta el magát Magyarországgal szemben. December 2-án lemondatták V. Ferdinándot, s helyébe 18 éves unokaöccsét, Ferenc József került. Az uralkodót immár nem lehetett az 1848. áprilisi, tehát a forradalom eredményeit szentesítő törvényekhez kötni. Az alkotmányosság eme apró kételye sem állt már tehát a katonai beavatkozás útjába. December közepén 3 császári sereg indult Magyarország ellen. Ezek közül az északit, a Felső-Magyarországot támadó erőket Schlick lovassági tábornok vezette. Azt nem tudjuk, hogy a tábornok milyen ember lehetett a valóságban. Jókai Mór mindenesetre nem járhatott messze a valóságtól, amikor „A tarcali kápolna” című művében leleményesnek, gyors észjárásúnak mutatja be, különben aligha lehetett volna a császári erők egyik legsikeresebb parancsnoka.

Miközben a császári fő erő Pest felé vonult, Schlick északról támadt és Kassa felé tört előre. December 11-én elfoglalta Kassát, majd Miskolc irányába vonult. December 28-án Szikszó alatt ugyan győzelmet aratott a Mészáros Lázár vezette magyar sereg felett, de a magyar túlerőt érzékelve visszavonult. A magyar ellentámadás azonban kudarcra ért véget. A Mészáros Lázár által vezetett sereg január 3-4-én Kassa alatt vereséget szenvedett. A vereség után Mészáros Lázár felmentését kérte a hadtestparancsnoki megbízás alól. Helyére rövidesen - iskolánk névadója - az akkor 28 éves Klapka György került. A Felső-Tiszai Hadtest új parancsnoka rendbe szedte a rábízott haderőt, többek között efféle szózatokkal:

„Álljatok bosszút háromszor meggyaláztatásokért, és mutassátok meg első alkalommal a hazának, mint az ellenek, hogy győzni nemcsak akartok, de tudtok is.”

A lelkesedés azonban önmagában kevés lett volna. Klapka „ráérzett” Schlick céljára, s Szemere Bertalan tejhatalmú kormánybiztos tiltakozása ellenére kiűrtette Miskolcot. A hadtestét - a császári seregek Tiszai átkelését megakadályozandó, tehát az ország akkor székhelyének Debrecenek védelmében - Szerencs-Tokaj körzetében vonta össze. Schlick január 17-én kezdett támadásba. Klapka pedig Tarcal - Bodrogkeresztúr - Bodrogkisfalud között védőállásba vonult.

Jókai idézett novellája szerint Schlick több jelet is kapott, ami az ütközet, számára kedvezőtlen kimenetelét

jövendölte meg. A novella szerint a kápolnában tett különös éjszakai látogatásakor épp saját, a Rákóczi-szabadságharcban elesett ősenek sírját látta meg. Ez persze csak legenda, hiszen Leopold Schlick, Rákóczi idejének osztrák tábornoka nem csatában, nem akkor, és nem magyar földön hunyt el. Nyilván mese az is, hogy a csata előtti este egy öreg cigányasszony megjósolta neki, hogy élő lelkek nem állhatnak a győzelme útjába. Az viszont tény, hogy január 22-én a császári csapatok nem csak az élőkkel hadakoztak. Jókai Mór: egy másik művében („A magyar nemzet története regényes rajzokban”) is megörökíti a csatát, s azt írja: „A sűrű köd segített a magyaroknak. Schlick a ködben a tarcali temetőt is hadcsapatnak nézte buzogányos fejfeival, s órákig ágyúztatá.” A sűrű ködről Klapka is megemlékezik az emlékirataiban: „A csapatok főleg Tarcalnál jól viselték magukat, de az ellenség meghátrálását az is előmozdította, hogy sűrű, átláthatatlan köd nehezdedvén a tájakra, az ellenség nem vehette ki pontosan hadierőnket, s azt sokkal nagyobbak tartá, mint amekkora volt valósággal.” De a tejszerű köd más módon is alakította a csata menetét, s nem is mindig a magyar csapatoknak kedvezett. Az ütközet eleve úgy kezdődött, hogy a magyar elővédek is csak későn érzékelték az ellenség közeledtét, s így jelteni késve tudták a veszélyt. Így fordult elő, hogy amikor a hadtest fő ereje Tarcalon az ebédhez készülődött, a császári csapatok első lépcsős dandárja már a támadáshoz fejlődött fel. Szerencsére a kiszemelt állásban visszahagyott magyar egységek csatárláncot képezve, képesek voltak mindaddig feltartóztatni az ellenséget, amíg a „tarcaliak” úrrá lettek a meglepetésen és megkezdték pozícióik elfoglalását.

A csata legvitatottabb, szintén legendákkal övezett mozzanata is a köddel hozható összefüggésbe. Több szemtanú és ezek nyomán pl. Szemere Bertalan is beszámol róla, hogy: „... az ellenség tisztjei, kardjokra fejez zsebkendőt tűzvé, „Éljen a magyar” kiáltással közeledtek. A mieink viszonozták. Oly közel jöttek egymáshoz, hogy kezet szorítottak... Ekkor azonban, álnokul, az ellen támadást parancsolt; de a mieink lőttek, a huszárok vágtek, és az így vitézül visszavert ellenség megfutamodott.” A valóság viszont valószínűleg eltér e beszámólótól. Az „ellen” nem tűzött ki fehér kendőt a kardjára, azaz nem színlelt megadást. A félreértést a császáriak egyenruhájának jelzései okozták. Egész pontosan a csákórózsától harántírányban futó, fordított V-alakot képező fehér sávok, melyeket a Magyarországon harcoló császári csapatoknak január elejétől volt kötelező viselniük. Ezeket Schlick serege azonban csak január 19-étől kezdte használni, így e jelzéssel a magyar Felső-Tiszai Hadtest Tarcalnál találkozott először. A sűrű ködben e jelzést tévesztették össze a megadás jelével. Ez tiszta időben nem következett volna be, hiszen rájöttek volna, hogy fehér jelzés ide vagy oda, de a teljes osztrák haderő csak

nem válik árulóvá.

A harcok a Kápolna-domb megszerzéséért voltak a leghevesebbek. Schlick itt akarta eldönteni az ütközetet. A Kápolna-domb bevételéért három roham is indult. Kis híján maga Schlick is fogságba esett, de talán, mert a szabadságharc előtt sokáig éppen magyar huszárezredeket igazgatót, nagy leleménnyel kivágta magát. A harmadik roham vezetését az osztrákok a lengyel Fiedlerre bízta. A magyarok viszont Thworniczki vezette lengyel légiót küldték a magaslat bevételére. S a két lengyel csapat bizony egy időben érkezett a Kápolna-dombra. A két vezér felismerte egymást, zavarában mindkettő „fegyvert lábhoz”-t vezényelt, s mindkettő azt hitte a másik át fog állni. A helyzetet az oldotta fel, hogy időközben felértek a borsodi honvédek is, akik tüzet nyitottak a császári csapatra. A dombot végül a lassan eszmélő Thworniczkival együtt foglaltak el.

Az ütközetnek mindazonáltal nem Tarcal volt az egyetlen helyszíne. Itt a fő erők csaptak össze. Közben Bodrogkeresztúr, Bodrogkisfalud és Szegilong között a Schulcz Bódog vezette dandár is megütközött a császári csapatokkal. Schulcz, aki nem kis mértékben az e hadszíntereken tanúsított magatartása miatt katonáitól a „Bátori” előnevet kapta helyt állt, de az ütközet sorsa itt eldöntetlen maradt. Másnap Klapka Schulcz segítségére küldte Dessewffy Arisztid alezredes dandárát, s így a honvédek nagy veszteségeket okozva, ezt a hadoszlopot is visszavetették Mád felé.

Végezetül ismét Klapkát idéznénk, aki így foglalja össze az ütközetet emlékirataiban: „Hadtestem fölvonulása még nem volt befejezve, az új állások még nem voltak elfoglalva, a rend és a fegyelem a csapatoknál még sok kívánivalót hagyott fenn, midőn január 22-én két oldalról, a Bodrog völgyében Kisfaludnál s a kassa-tokaji országúton Tarcalnál Schlick által megtámadtattam. Tarcalnál teljesen visszaveretett az ellenség, de Kisfaludnál eldöntetlen maradt az ütközet. Az utóbbit másnap újra kellett megkezdni Bodrogkeresztúr mellett, mire az ellenséges had itt is Mád felé visszavonulásra kényszerítetett.”

Palik Zoltán

A tarcali csata egykorú ábrázolása

Alkotói pályázat óvodás gyermekeknek és általános iskolás diákoknak

A Könyves Kálmán Művelődési Ház és Könyvtár, valamint a Hegyalja Kultúrájáért Baráti Kör képzőművészeti pályázatot hirdet az 1849. január 22-i tarcali csata 160. évfordulója alkalmából.

Az alkotások választható témái:

az óvodások számára:

- a tarcali tél,
- '48-as huszárok és honvédek.

alsó tagozatos iskolások számára:

- a tarcali (Terézia) kápolna;
- az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc magyar katonái és zászlói;
- Jókai Mór "A tarcali kápolna" című novellájának illusztrációja.

felső tagozatos iskolások számára:

- a tarcali csata;
- a csata hősei (Klapka György, Dessewffy Arisztid, Bátori-Schulcz Bódog, a lengyel légió, stb.);
- Jókai Mór "A tarcali kápolna" című novellájának illusztrációja.

Az alkotásokból 2009. március 15-i megnyitóval kiállítás rendezünk, melyen minden pályamű megtekinthető lesz. Továbbá mindhárom korosztályból három-három pályamunka alkotója jutalomban is részesül.

Pályázni lehet:

- bármely hagyományos **rajz és festészeti technikával** készült alkotással, vagy kinyomtatott számítógépes grafikával.

- legfeljebb **két pályaművel**

A pályamű hátoldalán kérjük **feltüntetni a mű címét, az alkotó nevét, életkorát**, óvodai csoportját vagy osztályát.

A pályaműveket **2009. február 27-ig** lehet benyújtani a Könyves Kálmán Művelődési Házban.

Brüsszelnet Kft.
„A Fejlesztések Forrása”

- Pályázatok mikro, kis- és középvállalkozásoknak, önkormányzatoknak
- Ingyenes pályázati előminősítés, szaktanácsadás
- Vállalkozás-fejlesztési Mikrohitel program

Tel.: 70/328-4870
e-mail: netpalyazat@gmail.com

...a Brüsszel Csoport tagja,
Magyarország Piacvezető
Pályázat-menedzsment Központja

www.brusszelcenter.hu

Összegzés a Tarcalon működő csoportok, szakkörök 2008. évi munkájáról

Az elmúlt esztendő a korábbi években „megszokott rendet” követte a csoportok, szakkörök életében. No igen! Csak hogy közben annyit fordult a világ, hogy ez a sablonosnak tűnő kijelentés ezúttal komoly erőfeszítéseket, teljesítményeket takar. Annak érdekében, hogy ez érthető legyen, nézzük meg egy pillanatra, milyen elemekből is épül fel ez a „megszokott rend”. Egyrészt lefedi a csoportok, szakkörök működését, melynek része a tagok közötti kapcsolatok építése, a foglalkozások biztosítása, az adminisztráció, valamint a más csoportokkal, intézményekkel kialakított partneri kapcsolatok fenntartása, s nem utolsósorban a források megteremtése. Másrészt a csoportok életében valamilyen formában mindig helyet kell, hogy kapjon az újítás. Az innováció pedig meghatározó mind a működésben, mind a csoportok által - többnyire a szélesebb közönség számára - szervezett akciókban. Így amikor a csoportok munkájáról szóló alábbi összefoglalást olvassák, kérjük, gondolják át azt is, hogy ezen kívül vajon mennyi olyan éves beszámolóval találkozunk mostanában, amelyben őszintén szerepelt volna: „értékeinket maradéktalanul megőriztük, jól működtünk és még fejlesztettünk is”.

A csoportok szakkörök közül a „**MALLÁR IMRE**” **SZŐLÉS-BORÁSZ ÉS KÖRNYEZETVÉDŐ SZAKKÖR** tekint vissza a legrégebbi múltra. A Tokaji Borvidék egyetlen működő kistermelői köre jövőre lesz 40 éves. A szakkör havonta tartotta meg foglalkozásait. De talán ennél is fontosabb a két összejövétel közötti munka értékelése. A szakkör tagjai a „vegetációs” időszakban is figyeltek egymásra, segítették egymást. A felmerülő problémákat mindig volt kivel megbeszélni, s megfigyeléseiket, tapasztalataikat kicserélni. A szüret idején pedig szinte családtagként segédkeztek egymásnál.

A szakkör az elmúlt évben két fővel gyarapodott és új helyre költözött. A Tarcal szakmai történelmének részét képező kör immár a „Hat Puttonyos Borfaluban” tarthatja foglalkozásait.

A szakkör tagjai közül többen is részt vettek a Regionális Kertbarát Szövetség által a kertek, ültetvények, borospincék színvonalának emelésére évente megrendezett versenyen. Ezen - amint arról lapunk korábban beszámolt - többen komoly helyezést értek el. De nem csak a helyezettek részesültek jutalomban, hiszen az Önkormányzat valamennyi itteni résztvevő számára díjat biztosított. Két további jelentős szakmai eseményen, egy regionális borversenyen és egy „Pálinkamustrán” is sikeresen vettek részt gazdatársaink. De természetesen a baráti tapasztalatcsere sem maradt el. Így december 13-án Miskolc-Tapolcán a Miskolci „Pingyom” Kertbarát Kör képviselőivel vettek részt közös szakmai és baráti találkozón.

Kéthetente csütörtökönként tartja foglalkozásait a „**GYÖNGYVARÁZS-KÖR**”. A 9 éve működő szakkör több gyermek és ifjúsági korcsoporttal foglalkozik. A csoport tagjai a foglalkozások segítségével a kezdőtől a legmagasabb szakmai színvonalig juthatnak el a gyöngyfű-

zés és egyéb kreatív technikák alkalmazásában.

A kör foglalkozásai tematikus rendben követték egymást. A tematika egyrészt egy-egy technika megismerésére, alkalmazására épült. Másrészt viszont az alkotások megidéztek az adott hónap, évszak ünnepeit, jellegzetességeit is.

A csoport munkáit több helyen láthatta a közönség. A település valamennyi „saját” ünnepén megtekinthetők voltak a csoport tagjainak ügyességét és fantáziáját tükröző munkák. Így volt ez a Tarcali Napokon, vagy legutóbb a település Karácsonyi Ünnepein. De az alkotásokat nem csak láthatta, hanem meg is vásárolhatta a közönség. Leginkább az ebből befolyó bevételek fedezték a csoport anyag- és eszköz szükségleteit. Ezért mondunk külön köszönetet ismét mindazoknak, akik azáltal, hogy egy-egy szép „apróság” tettek szert, segítették a bármely gyermek és fiatal számára nyitott csoport munkáját.

Az elmúlt év szinte valamennyi ünnepi programjában helyet kapott a sakk. S ez nagyon helyén való, mert a település közösségi- és sportéletében a **SAKK KLUB** fontos szerepet tölt be. A Klub három versenyt is szervezett az elmúlt évben. Pünkösdkor a Tarcali Napokon és Karácsonykor. Ezek közül ki kell emelni a Tarcali Napokon rendezett tornát, amelyet a Klub kistérségi szinten hirdetett meg.

A Klub tagjai az elmúlt évben heti rendszerességgel (minden szerdán 9 órától-14 óráig) találkoztak egymással. Találkozás helyett itt mindenképpen szerencsésebb lenne az edzés szót használni. A befektetett munka ugyanis a versenyeken történő sikeres részvételt alapozta meg. A településen rendezett eseményeken túl, a klub tagjai „idegenben”, Tokajban, Olaszliszván és Szegilongban szervezett tornákon is helytálltak.

A Klub működésének és az említett versenyek megrendezésének sikerében nagy szerepe volt az Önkormányzat, és személy szerint Baracska László anyagi és erkölcsi támogatásának. A figyelmet és a segítséget ezúton is köszöni a Sakk Klub mind nekik, mind pedig azoknak, akik az említett versenyeken a Klub tagjaiért „szorítottak”.

A **TARCALI SZÍNKÖR** elmúlt évi munkájának csak egyik eleme volt maga a színjátszás, és legalább ennyi energiát fordított a csoportban dolgozó fiatalok látókörének, lehetőségeinek bővítésére, valamint a település iránti kötődésük erősítésére, így a csoport tagjai 2008. elején - többek között felvidéki fiatalokkal közösen - egy három alkalomból álló, rendezvényszervező képzésen vehettek részt. E mellett a B.-A.-Z. Megyei Önkormányzat Mecénás Alapjának, valamint az Észak-magyarországi Regionális Ifjúsági Tanács támogatásával két önálló képzést is szervezett a csoport. E képzések a „tagok összetartásán” túl a település helyzetének, a fiatalok lehetőségeinek és közösségi szerepének feltárásával foglalkozott. A csoport szinte valamennyi települési ünnepen fellépett. A Magyar Kultúra Napja alkalmából az elmúlt év két jelentős évfordulójának tiszteletére Mátyás király udvarát és a Nyugat

folyóiratot idéztük meg. A Szent Iván napi Vigasságokon és a Tarcali Napokon „A tarcali örökösök” című komédiát vittük színre, amely a reneszánsz-korát és a 17. század eleji Tarcalt valós és kitalált szereplőit vonultatta fel. Az ünnep körüli tabuk eltörlésének reményében, ismét sikerült rendhagyó módon szemléltetni az 1956. évi forradalom jelentőségét. Az október 23-i műsor a magyar forradalmat és 1968-as „prágai tavaszt”, illetve ezek leverését állította párhuzamba a korabeli követelések és viccek segítségével. Minden program közül a csoport tagjai számára a legkedvesebb a „Szíverősítő Orfeum” volt, amelyet Bálint-nap alkalmából szerveztünk. Ezen módunk volt együtt játszani és énekelni közönségünkkel. Ráadásul az Orfeum alkalmával felajánlott adományok, mint „pályázati önrész” tették lehetővé a fent említett pályázatok elérését is. Ezért külön köszönettel tartozik a csoport, mint ahogy azért a technikai, adminisztrációs és erkölcsi segítségért is, amit az Művelődési Ház és az Önkormányzat nyújtott számára.

Terjedelmi okokból csak az elmúlt év eredményeinek bemutatására volt módunk a fentiekben. Sőt még e vállalásnak is csak hiányosan tettünk eleget, hiszen az olvasók még nem kaptak képet a „TEAHÁZAKRÓL”, vagy épp a **KÉZIMUNKA SZAKKÖR** eredményeiről sem. Pedig a csoportok gyakorlatilag valamennyi, a település egészét érintő esemény alkalmával közösen tervezték meg közreműködésüket. Ezért következő lapszámunkban, amikor a csoportok 2009. évi terveit mutatjuk be az elmaradt beszámolókat is pótolni fogjuk.

Az Újesztendő köszöntése

Isten! Hozzád szállnak fohászaink
Az esztendő első reggelén,
Lelkünk néked büszkén átadva,
Lépünk át az újév küszöbén,
Te valál, vagy és leszel jövőben,
Te örök vagy az örök időben.

Áldd meg ó szent kezdetét az évnek,
Áldd meg folytatát, áldd meg végzetét,
Áldd meg a hont, és a honnak atyját,
És a honnak minden gyermekét,
Adj vigasztalást a könnyezőnek
Éber lelket a gyönyörködőnek
Adj reményt annak, ki hozzád foháskodik
Te aki élsz és mindörökké uralkodik

Erdélyi Endréné gyűjtése alapján

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Pataky Gergő elvesztése miatti fájdalunkat együttérzésükkel enyhítették.

a Pataky család

Köszönet mindazoknak, akik a Tarcali Református Templomba eljöttek, hogy fiunktól Pataky Gergőtől elbúcsúzzanak.

Őrizzék meg a szívükben az emlékét.

Szeretnék idézni naplójából:

„Nem tudja mi a tér és mi az idő, mert mindkettő benne van, egy velük, s ez maga a létezés. Nem tudja, mi a szabadság, mert szabad, és nem tudja mi az élet, mert él, s a dolgok önmagukra nem gondolhatnak.”

Fekete István; Hú

Pataky Borbála és családja

Bemutatkozás

KÖSZÖNTÖK MINDEN KEDVES TARCALI LAKOST!

Csengeri Gabriella vagyok. 1986-ban születtem, és Kemeccsén éltem egészen 2008. novemberéig. Ekkor lettem Tarcalt II. számú körzetének védőnője, és egyben a község - igaz a párjával egyelőre csak albérletben élő - lakosa is. Diplomámat 2008. júniusában szereztem Nyíregyházán a Debreceni Egyetem kihelyezett főiskolai karán. Így friss tudással a fejemben vehettem át a körzetet Titkó Istvánné nyugdíjba menő védőnőtől, és kezddhettem meg a kismamák és gyermekek gondozását. Remélem a munkám eredményessége és gördülékenysége érdekében mihamarabb sikeres és bizalmas kapcsolatot tudok kialakítani gondozottjaimmal, valamint a védőnői rendszerhez kapcsolódó egyéb intézményekkel, és dolgozókkal egyaránt.

Csengeri Gabriella
védőnő

Hirdetés

TARCAL Ifjúsági Lakótelepen 180 m² -es összkomfortos új kertés HÁZ kívül - belül szigetelve és körbe műanyag nyílózáva ELADÓ vagy bármilyen CSERE HÁZ vagy TELEK érdekel. Tel: 20/53-11-667

*

ELADÓ Tarcalt központjában a régi piac fölött 3 szobás, szuterénos, gáz és vegyes tüzelésű családi ház. Irány ár: 8,5 M Ft. Érdeklődni: 06-20/492-76-64 vagy 06-20/460-57-39

S p o r t

Elkezdte a felkészülést az FC Tarcal

A megyei II. osztályú labdarúgó bajnokság Keleti csoportjának 2008/2009-es küzdelmeinek tavaszi folytatására megkezdte a felkészülést a Tarcal gárdája. A fiúk 100%-os mérleggel vezetik a tabellát. Ez már most a tarcali futball eddigi legnagyobb sikere. A végét pedig nem szeretnék elkiabálni. Csupán annyit jegyzünk meg: helyezésként eddig a megyei II-ben megszerzett ezüstérem a csúcs, ami a tarcali labdarúgás történetét illeti...

A felkészülésről és a csapat tavaszi terveiről kérdeztük Kovács Attila klubelnököt.

- Elkezdtek a munkát, amibe beillesztettük a Borosi Kupa selejtezőjét - mondta érdeklődésünkre az elnök úr. - A cigándi kvalifikációs csoportba kerültünk. A múlt évben belekóstoltunk milyen is a Miskolc Városi sportcsarnokban a döntőben szerepelni. Ezúttal nem erre hajtunk. A selejtezőt a tavaszi felkészülés részének tekintjük. Nem az eredményesség a fő szempont. Nekünk tavasszal nagypályán lesznek majd fontos meccseink.

Az elnök úr elmondta még, hogy az ország másik 100%-os csapatával a Nógrád megyei Mihálygergével a tervek szerint február 28-án játszanak. Az időpont azonban még nem végleges. Főként az időjárás szólhat közbe. A találkozót mindenképpen szeretnék a tavaszi rajt előtt lebonyolítani.

- A játékos keretben nem várható nagy nozsgás. Igazából nincs is erre nagy szükség - folytatta a klub első embere. - Egy-két játékos érkezése, esetleg távozása várható. Erről a Tarcali Hírek februári számában tájékoztatjuk a Tisztelt Olvasókat. Milyen tervekkel vágunk a tavaszi idénynek? Erre azt tudom válaszolni: minél tovább megőrizni a veretlenséget. Ez azt (is) jelentheti: akár az élen is maradhatunk!

Mező László

Karácsonyi sakkverseny

A Sakk Klub megtartotta az év utolsó pénzdíjas sakkversenyét. Az esemény megrendezését az Önkormányzat támogatta. A sakkturna december 20.-án délelőtt 9 órakor kezdődött. Mivel kisebb létszám jött össze, mint reméltük, így körmérkőzéseket rendeztünk.

A verseny első 6 helyezettje:

1. Pásztor Károly	6 pont
2. Nagy Zsolt	6 pont
3. Jakab László	4 pont
4. Homa György	4 pont
5. Palásthy Árpád	3 pont
6. Cserged Sándor	2 pont

Az első hat helyezett pénzdíjban részesült. Sőt először a versenyek történetében az első három helyezett külön arany-, ezüst-, és bronzérmeket is kapott. Az érmek beszerzéséhez hozzájárult korábbi versenyünk sikere is. A most kiosztott érmek beszerzését ugyanis a júliusi és a decemberi verseny nevezési díjai fedezték.

A versenyen egyetlen induló sem maradt jutalom nélkül. Az ünnepekre való tekintettel úgy döntöttem, hogy senki nem megy haza üres kézzel, így a 7. és 8. helyezett is kapott 1-1 üveg bort.

Köszönetet mondok az Önkormányzatnak a támogatásért és a Művelődési Ház dolgozóinak az áldozatos, önzetlen munkájukért.

Pásztor Károly

klub vezető

Farsang

A farsang a karácsonyi ünnepek végén, vízkeresztkor (január 6.) indul és a húsvéti ünnepkor kezdetéig, hamvazószerdáig (változó időpont) tart. A kereszténység előtti időkből származó farsangot az „erkölcsös” 16. és 17. században nem eredete, hanem bujaságot szimbolizáló szokásai miatt tiltották, azonban a reformáció-ellenreformáció szellemi légköre sem volt elegendő a hagyomány felszámolásához. A farsang jellegzetessége, hogy a keresztény liturgikus naptárban nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, alapvetően a gazdag néphagyományokra épül. A farsang azon kevés népszokásaink egyike, amely életben maradt a múlt században és életképesnek bizonyul a 21. század kezdetén is.

Képünk az óvodai farsangon készült